

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/49/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621201186
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7621201186.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktória Midovej a JUDr. Olgy Mičietovej v spore žalobkyne: P. O., A. XX.XX.XXXX, W. Q. X. A. Q., U.. K. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Michalom Michalovčíkom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Moldavská cesta 10/B, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom v Piešťanoch, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpenému Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom v Trenčíne, 1. mája 173/11, IČO: 47 234 679, adresa pre doručovanie: Piešťany, Teplická 7434/147, o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 14.06.2021, sp. zn. 7Csp/53/2021

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 14.06.2021, č. k. 7Csp/53/2021-72 vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 200 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku o trovách konania.

Žalobkyňa má nárok proti žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 14.06.2021, č.k. 7Csp/53/2021-72 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 200,00 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.) a priznal žalobkyni náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobkyne, ktorou sa domáhala zaplataenia finančného zadostučinenia vo výške 350,00 € na tom skutkovom základe, že v konaní na Okresnom súde Spišská Nová Ves, sp. zn. 5Csp/191/2018, na základe rozsudku zo dňa 27.08.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.11.2020, sp. zn. 1Co/279/2019, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 13.01.2021, bolo rozhodnuté o neprijateľnej zmluvnej podmienke, určení úveru ako bezúročného a bezpoplatkového a o povinnosti žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 73,36 €. Ochrany svojich spotrebiteľských práv sa domáhala v súvislosti so zmluvou o hotovostnom úvere č. 43115623 zo dňa 29.11.2013, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 540,00 € so splatnosťou 36 mesiacov, s výškou mesačnej splátky 27,00 €, ročnou úrokovou sadzbou 32,54 % a ročnou percentuálnou mierou nákladov úveru vo výške 38,40 %. Z citovaných rozsudkov vyplynulo, že pri poskytovaní úveru žalobkyni, veriteľ postupoval v rozpore s ust. § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka a § 9 ods. 2 písm. k/, j/, f/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

3. Právne vec posúdil podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z.z.

4. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že žaloba žalobkyne je čo do nároku dôvodná.

5. V konaní bolo jednoznačne a bezpochybné preukázané, čo vyplynulo z právoplatne rozhodnutej súdnej veci, že práva žalobkyne boli poškodené. V danom prípade boli porušené povinnosti dodávateľa a práva spotrebiteľa, žalobkyňa má preto v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobkyni vzniká nárok na zadosťučinenie aj z toho dôvodu, že žalovaný aj reálne inkasoval plnenia, na ktoré nemal právo, pričom mal v úmysle inkasovať až sumu vo výške 972,00 €, čo preukazuje dôvodnosť hrozacej vyššej ujmy žalobkyne, ktorá jej reálne vznikla, čo svedčí o nepoctivom konaní zo strany žalovaného. Preukázateľne žalovaný bol povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 73,36 € a pokiaľ by sa táto nedomáhala vyriešenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru, pristúpil by k inkasovaniu aj zvyšnej sumy, čím by došlo k ďalšej majetkovej ujme na strane žalobkyne. Nestotožnil sa s obranou žalovaného, že žalobkyňa nepreukázala, ktoré konkrétne ustanovenia zákona mal žalovaný porušiť, nakoľko porušenie zákonných ustanovení vyplýva zo záverov citovaného rozsudku. Navyše súd mal za to, že právo na primerané finančné zadosťučinenie je dané aj bez toho, aby porušenie spotrebiteľských práv spôsobovalo na strane spotrebiteľa akúkoľvek ujmu, nakoľko postačuje už len samotná spôsobilosť ujmu spôsobiť, teda postačuje samotná spôsobilosť porušenia práv a povinností viesť k ujme. Predmetný nárok žalobkyni patrí priamo zo zákona, aj keď to nie je akousi nutnosťou, čo vyplýva aj z doterajšej súdnej praxe súdov Slovenskej republiky.

6. Čo sa týka výšky priznaného plnenia súd za primerané považoval zadosťučinenie vo výške 200,00 € oproti žalobkyňou požadovanej sume 350,00 €. Žalobkyňou požadovaná suma je neadekvátna konkrétnemu prípadu (poskytnutý úver bol vo výške 540,00 € preplatený o sumu 73,30 €). Za primeranú súd považoval sumu zníženú o 150,00 €, ktorá sa javí ako primeraná satisfakcia za konanie žalovaného. Primeranosť finančného zadosťučinenia závisí vždy od konkrétnych okolností prípadu, keď v prejednávanej veci súd prihliada, o.i. aj na fakt, že určitou mierou satisfakcie za konanie žalovaného je aj priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Aj keď vznik a charakter ujmy nie je kvalifikačným znakom pre priznanie odškodnenia, je jedným z ukazovateľov smerujúcich k objektívnosti jeho stanovenia, v danom prípade žalovaný uvádzal dôvody spochybňujúce samotný nárok na finančné zadosťučinenie, avšak k jeho výške a primeranosti sa nevyjadroval.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP. Žalobkyňa mala v konaní čo do nároku plný úspech, preto jej súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Aj keď žalobkyňa požadovala sumu 350,00 € a súd jej priznal 200,00 €, súd priznal žalobkyni plnú náhradu trov konania, nakoľko v danom prípade výška nároku závisela od úvahy súdu.

8. Proti tomuto rozsudku, okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

9. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje sa nedôvodné a nepodložené, pričom následne citoval ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Vychádzajúc z tohto ustanovenia podľa názoru žalovaného nárok na priznanie finančného zadosťučinenia vyžaduje splnenie niekoľkých podmienok zo strany žalobcu 1/. Spotrebiteľ sa proti porušeniu práva a povinností ustanovených zákonom môže proti porušiteľovi domáhať ochrany svojho práva na súde. Predpokladom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je, že spotrebiteľove práva a povinnosti sú porušené a sám vyvíja iniciatívu, ako túto situáciu odvrátiť a zabezpečiť si súdnym rozhodnutím ochranu. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 5Csp/191/2018 bolo výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, o ktorom rozhodol konajúci súd rozsudkom z 27.08.2019. Uvedený rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.11.2020, sp. zn. 1Co/279/2019, čo v žiadnom prípade nemožno vyhodnotiť ako úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností 2/. Ďalšou podmienkou, ktorú je potrebné splniť je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Nestačí len samotné porušenie zákona č. 250/2007 Z.z., ale súčasne aj porušenie práv a povinností ustanovených inými predpismi. Žalobkyňa vo svojej žalobe neuviedla, akým spôsobom mal žalovaný práva alebo povinnosti žalobkyni ako spotrebiteľky poškodiť. Obmedzil sa len na konštatovanie, že žalovaná úverová zmluva nemá náležitosti podľa zák. č. 129/2010 Z.z.,

čo však nemožno považovať za porušenie práv a povinností, ktoré by mali za následok poškodenie spotrebiteľa, na základe ktorého mu patrí priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovať úverov, za ktoré mu patria úroky a poplatky. V danom prípade jednoznačne absentuje preukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodržiaval všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankciovaný bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou on sám a nie žalobca ako klient. Poukázal na obdobný právny názor vyslovený Okresným súdom Prešov, sp. zn. 11Csp/33/2018. 3/. Ďalším predpokladom priznania primeraného finančného zadostučinenia je samotné primerané finančné zadostučinenie. Jeho cieľom má byť nastolenie akejsi rovnováhy v dôsledku porušenej povinnosti, ktorá spotrebiteľovi mala spôsobiť škodu. Pokiaľ však súd vyhlási úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu chýbajúcich náležitostí, žiadna škoda spotrebiteľovi nevznikla, práve naopak, získa výhodu bezúročného a bez poplatkového úveru, ktorý by mu neposkytla žiadna banka ani iná inštitúcia. Ak by na základe takejto skutočnosti malo byť spotrebiteľovi priznané ešte aj primerané finančné zadostučinenie, žalovaný zastáva názor, že výklad právnej normy § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. nie je správne aplikovaný. Do pozornosti súdu dal rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 14Co/91/2012 zo dňa 10.10.2013, ktorý poukázal na nedôvodnosť primeraného finančného zadostučinenia v prípade, že úverová zmluva bola vyhlásená za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko uvedené predstavuje pre žalovaného ako dodávateľa dostatočnú sankciu. Zároveň poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Prešov, sp. zn. 29C/105/2016 zo dňa 20.01.2017, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.04.2018, sp. zn. 17Co/17/2018, uznesenie Krajského súdu Prešov zo dňa 26.06.2018, sp. zn. 9Co/50/2018 a zároveň konštatoval, že ak súd v konaní 5Csp/191/2018 vyhodnotil úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov, žalobkyni mohla potenciálne vzniknúť len ujma za zaplatené úroky. Žalované bezdôvodné obohatenie vyplatené žalobkyni bolo. Iná ujma žalobkyni nevznikla, žalobkyňa ju v žalobe neuviedla, ani inak nešpecifikovala. Je preto nedôvodné a neadekvátne zamieňať inštitút bezdôvodného obohatenia s inštitútom primeraného finančného zadostučinenia. Pri priznaní ešte aj ďalšieho umelo navýšeného primeraného finančného zadostučinenia by sa z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru, ktorý žalobkyňa od žalovaných čerpala niekoľko a predmetný postup aplikuje na každej zmluve. Je nevyhnutné si uvedomiť, že to bola práve žalobkyňa, ktorá si o poskytnutie úveru žiadala, s výškou poskytnutého úveru bola oboznámená a bola si vedomá, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky. S celým týmto procesom žalobkyňa ako klient vedome a dobrovoľne súhlasila podpisom úverovej zmluvy. Žalovanému preto nie je zrejmé, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následne čoho je, že žalobkyňa ako spotrebiteľka neplatí úver a poplatky. Predstavuje to pre ňu výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po tomto rozhodnutí súdu zostane, je samotný veriteľ, ktorý príde o zisk z úverovej zmluvy v podobe úrokov a poplatkov. Ak žalobkyňa v zmluvnom vzťahu vystupovala ako spotrebiteľ, teda slabšia strana, neznamená to, že tejto bude poskytnutá bezbrehá ochrana voči dodávateľovi ako strane silnejšej, bez ohľadu na uplatnené právo. K primeranosti výšky žalovaného primeraného finančného zadostučinenia sa žalovaný vyjadroval už vo svojom vyjadrení k žalobe, v ktorom poukázal na jeho nedôvodnosť, neprimeranosť a neopodstatnenosť, preto konštatovanie súdu, že sa k jeho primeranosti a k výške nevyjadril považuje sa v rozpore so skutočným stavom.

10. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného zdôraznila, že nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že v konaní sp. zn. 5Csp/191/2018 bola plne úspešná pri domáhaní sa ochrany pred postupom žalovaného pri vymáhaní si neoprávnených plnení, najmä na základe neprijateľných zmluvných podmienok. Poukázala na § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z.z. a uviedla, že proces úspešného uplatnenia spotrebiteľských práv a uplatnenia porušenia práv a povinností vychádzajúcich z predpisov o ochrane spotrebiteľa bol v prípade žalobkyne nepochybne zavŕšený právoplatnosťou rozsudku v konaní 5Csp/191/2018. Žalobkyňa zdôraznila, že vznik akejkoľvek ujmy nie je pre jej nárok na primerané finančné zadostučinenie nevyhnutný, keďže postačuje už samotná hrozba vzniku ujmy (spôsobilosť ujmy privodiť), na čom aj naďalej trvá. Dôvodnosť a primeranosť výšky žalobkyni priznaného nároku na primerané finančné zadostučinenie je však znásobená aj takto potvrdenou hroziacou ujmovou v podobe možného vymoženého takejto sumy od žalobkyne. V tejto súvislosti poukázala aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.01.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017, z ktorého vyplýva: „Zákonnodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie, či už výšky škody ujmy k príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide

o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“ Zároveň poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.06.2010, sp. zn. 3Obo/96/2009, z ktorého vyplýva, že výška primeraného finančného zadosťučinenia sa nedokazuje. Na základe uvedeného žalobkyňa sa stotožnila s názorom súdu prvej inštanície a navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správne potvrdiť a zároveň priznať náhradu trov odvolacieho konania.

11. Vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovaného bolo žalovanému doručené dňa 13.09.2021. Ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

12. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

13. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v tomto rozsahu potvrdil.

14. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 16.11.2021 o 9,45 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 9.11.2021 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

15. Žalovaný namietal odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t. j. že súd prvej inštanície dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštanície vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f/ CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštanície spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

17. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

18. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

19. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok

jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

20. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 ods. 1,2 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalovaného nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

22. Žalovaný vo svojom odvolaní (v jeho podstatnej časti) len zopakoval a podrobnejšie rozviedol svoje námietky a argumenty prednesené pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie dôsledne vyporiadal aj s tým, prečo na ne neprihliadol.

23. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o splnení všetkých zákonných predpokladov pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. a zhodne so súdom prvej inštancie považuje priznané finančné zadosťučinenie vo výške 200 € za primerané s ohľadom na kritériá, ktoré súd zohľadnil pri určovaní tejto výšky.

24. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k vyššie uvedeným záverom s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanej veci a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky odvolacie námietky žalovaného, keďže boli už uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie.

25. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovné:

26. Podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

27. Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia a z rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít (R NS SR zo dňa 30.01.2019 sp. zn. 6Cdo/127/2017, NS SR zo dňa 14.09.2016 sp. zn. 6Cdo/389/2015) odvolací súd konštatuje, že možno priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vzniknutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany.

28. Pre posúdenie základu predmetu sporu (priznanie primeraného finančného zadosťučinenia) bolo preto podstatné, či sú splnené zákonné predpoklady pre požadované priznanie nároku, a to, či si spotrebiteľ uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom, a či bol úspešný.

29. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu

inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.

30. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

31. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania je zrejmé, a táto otázka nebola medzi stranami sporu sporná, že žalobkyňa sa v osobitnom súdnom konaní v pozícii žalobkyne domáhala ochrany svojich práv v súvislosti so zmluvou o hotovostnom úvere č. 43115623 zo dňa 29.11.2013. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 27.08.2019 č. k. 5Csp/191/2018-59, ktorý v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.11.2020 sp. zn. 1Co/279/2019 nadobudol právoplatnosť dňa 13.01.2021. Z rozhodnutí vyplynul záver, že veriteľ (žalovaný) pri poskytovaní úveru žalobkyni postupoval v rozpore s ustanoveniami § 53 a § 54 OZ a ust. § 9 ods. 2 písm. k/, j/, f/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z.z..

32. Žalobkyňa tak splnila predpoklad, ktorý zákon č. 250/2007 Z. z. v ustanovení § 3 ods. 5 vyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie.

33. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o preukázaní podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobkyňou predložením rozsudku, v ktorom bolo rozhodnuté o neprijateľnej zmluvnej podmienke, určení úveru ako bezúročného a bezpoplatkového a o povinnosti žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 73,36 €, a ktorým bol judikovaný konkrétny nárok z porušenia práva, ale aj záver súdu, že podmienkou úspešného uplatnenia nároku na primerané finančné zadosťučinenie nie je preukázanie vzniku ujmy na strane žalobkyne.

34. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, postačuje hrozba vzniku ujmy a postačí, že spotrebiteľ na podklade spotrebiteľskej zmluvy má plniť to, čo veriteľovi práve pre rozpor so zákonom nepatrí.

35. Odvolací súd poznamenáva, že v prejednávanej veci táto ujma preukázaná aj bola, a to nielen v majetkovej sfére, ale aj v nemajetkovej sfére žalobkyne, ktorá bola nútená domáhať sa svojho práva v súdnom konaní, ktoré nepochybne predstavuje negatívny zásah do bežného života spotrebiteľa a je spôsobilý privodiť jej ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, nepríjemných pocitov, neistoty a podobne.

36. Na základe uvedeného je nedôvodná odvolacia námietka žalovaného, že spotrebiteľove práva neboli porušené, nakoľko žalovaný pri poskytnutí úveru žalobkyni postupoval v rozpore so zákonnými ustanoveniami citovanými práve v rozhodnutí sp. zn. 5Csp/191/2018.

37. Rovnako nedôvodná je odvolacia námietka žalovaného týkajúca sa toho, že žalobkyňa neuviedla, ktoré jej práva a povinnosti ustanovené inými predpismi boli porušené. Špecifikácia porušených ustanovení iných predpisov vyplýva práve z vyššie citovaného rozhodnutia.

38. Úplne nenáležitú sú úvahy žalovaného, že žalobkyňa má z jeho protiprávneho konania prospech, keď nielenže jej nevznikla žiadna škoda, ale získala aj výhodu bezúročného a bezpoplatkového úveru, ktorý by jej neposkytla žiadna banka, ani iná inštitúcia.

39. Žalobkyňa bola povinná plniť viac, ako žalovanému v súlade so zákonom patrilo, a po dobu, dokiaľ nedošlo k vydaniu bezdôvodného obohatenia žalovaným žalobkyni, vznikla žalobkyni škoda minimálne v rozsahu možného zhodnotenia týchto finančných prostriedkov, s ktorými nemohla po dobu, po ktorú boli zadržované žalovaným, žiadnym spôsobom nakladať, či už ich použiť na zabezpečenie vlastných potrieb, zhodnotenie svojho majetku alebo vytvoriť z nich úspory a tieto zhodnotiť získaním úroku.

40. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, zákon neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť, len primeranosť. Je na úvahe súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

41. Primeranosť výšky finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku dostatočne a logicky odôvodnil, odvolací súd sa s týmto odôvodnením stotožňuje a na tomto mieste ho neopakuje. Súd prvej inštancie dôsledne vyhodnocoval, aká výška finančného zadosťučinenia je primeraná. Úvaha súdu o výške finančného zadosťučinenia nevybočuje z medzí a hľadísk ustanovených zákonom a v žiadnom prípade nemožno dospieť k záveru, že v rozsahu, v akom bola priznaná, dôjde k finančnému obohateniu sa žalobkyne.

42. Aj odvolací súd má za to, že výška finančného zadosťučinenia 200 € je vzhľadom na skutkové okolnosti tohto prípadu primeraná a bude viesť žalovaného ako silnejšiu zmluvnú stranu nezneužívať jeho dominantné postavenie v právnom vzťahu a k takému konaniu a správaniu, aby nedochádzalo k porušovaniu práv spotrebiteľa.

43. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyňi 200 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania, v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správny potvrdil.

44. Výrok o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti nebol predmetom odvolacieho prieskumu, pretože proti tomuto výroku žalobkyňa ako oprávnená osoba nepodala odvolanie a rozsudok v tejto časti nadobudol právoplatnosť.

45. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná, preto má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ustanovenie § 251 CSP.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).